

Šrámkův

STŘEDA 2.6.1982

1

Písek

Po dvou letech letos po pětadvacáté hostí Písek v rámci festivalu zájmové a umělecké činnosti účastníky národní přehlídky divadel malých jevištních forem a otevírá symbolicky své městské brány mladým lidem, jejichž zápravou, koníčkem a někdy posláním se stalo mluvené slovo.

Význam letošního ročníku však není dán jen výše uvedenou skutečností, ale především tím, že se koná v roce III. sjezdu SSM, kdy se Socialistický svaz mládeže připravuje na bilancování své pětileté činnosti na zhodnocení úspěchů či neúspěchů, na vytýčení cesty vpřed.

Tato vrcholná událost v životě svazácké organizace dává mladým lidem možnost přihlásit se se svým podílem k budování socialistické společnosti, k realizaci programu XVI. sjezdu KSČ. Vždyť právě jeho závěry zdůraznily významnou úlohu, kterou sehraává umění při formování mladého člověka, jeho socialistického způsobu života při zápase o vše nové, pokrokové, co přináší každodenní výstavba socialistické společnosti.

A divadelnímu umění zde patří čestné místo. Vždyť má ten dar, že dokáže nejjednodušším uměleckým prostředkem, slovem či gestem vyjádřit i ty nehlubší myšlenky. Vážíme si přitom toho, že jsou to právě mladí lidé, kteří nechtějí být pouhými diváky, ale zapojit aktivně své tvůrčí a interpretační schopnosti do širokého proudu zájmové umělecké činnosti. Letošní ročník Šrámkova Písku se koná ve dnech, kdy v Praze zasedá XI. světové shromáždění členských organizací světové federace demokratické mládeže, aby svým jednáním vyjádřila nezměrnou touhu mladých lidí žít v míru.

Myslím si, že právě tato myšlenka by se měla stát i výzvou všem účastníkům naší přehlídky, aby tak jako nechtějí být diváky na divadle, nebyli pouhými diváky v životě, aby svým uměním dokázali sloužit věci míru, socialismu, aby pro tuto myšlenku dokázali získávat své vrstevníky a tím naplnili pravý smysl Šrámkova Písku.

Vasil Mohorita
tajemník ČÚV SSM

program

d	středa 2. 6.	- ZK JITEX	
	17.00	- vernisáž výstavy Poezie ve fotografii	
	18.00	- slavnostní zahájení	
	18.20	- Kolektiv Brno - Aurora	
	19.00	- Mimosa Praha - Klokotání	
s	19.50	- Kolektiv Brno - F. Šrámek v úpravě Kolektivu Měsíc nad řekou	
	21.30	- zahajovací večírek - diskotéka	
z	22.15	- film /kino Svět/	
	čtvrtek 3. 6.	- ZK JITEX	
	9.30 - 12.30	- odborný seminář	
	13.30 - 14.30	- Orfeus VÚ Zatec - L. I. Brežněv, Malá země	
	14.30 - 16.30	- diskuse o představení	
	16.30 - 18.00	- Studio O2 Česká Třebová - W. Shakespeare - A. Gregor: Šejkspír ve studiu	
	r	19.00 - 20.00	- Divadlo Strápek České Budějovice - Slečna selka (dle Puškina)
		20.15 - 21.45	- Vizita Praha - Srslení
	a	22.00 - 23.30	- Anfas Černošice - Theseus
		do 02.00	- klub ŠP

DNES ODPOVÍDÁ

Richard Rothbauer, ředitel Stálé divadelní scény v Písku.

Vy jste pamětníkem všech 24 Šrámkových Písků. Jaké byly začátky?

Původním záměrem bylo vytvořit jakýsi malý Hronov, celostátní přehlídku dětských a mládežnických souborů, což se v té době jevilo jako potřebné a také ohlas, který akce vyvolala, to potvrdil. V těch prvních čtyřech ročních žilo Šrámkovým Pískem doslova celé město. Přehlídka byla delší, trvala 10 - 14 dní, představení vidělo plno dětí nejen z Písku samotného, ale i z okolí, odkud je přivázely autobusy. Postupem doby organizačními opatřeními se stal ŠP přehlídkou divadel malých jevištních forem. Z toho dva roky byl pouze krajskou záležitostí, až se ustálil jako národní přehlídka MJF.

Jaký podle vás bude ten letošní, 25. Šrámkův Písek?

Jak jsem viděl program mám pocit, že velice zajímavý, a podnětný. Vedle již osvědčených souborů, které zde nejsou poprvé a své kvality prokázaly, se objevuje i řada nováčků, což je dobře. Předpokládám, že přinesou určité osvěžení a oživení.

Můžete stručně zhodnotit vývoj divadel malých jevištních forem?

Podle mne pojem malé jevištní formy není pořád dost dobře upřesněn. Co to je? Mohou se pod něj zahrnout i adaptace klasiků, které si ten který soubor vytvoří pro svojí potřebu zrovna tak jako tzv. agitky. Myslím si, že by bylo dobré vymezit, v jakém žánru by se pro příště měl ŠP projevit jako přehlídka. Ale tyhle problémy s MJF znám nejen ze Šrámkova Písku a amatérského divadla, ale i z profesionální sféry.

Jakému divadlu z této oblasti dáváte přednost?

Já mám rád autorské divadlo, soubory, které si věc napíší, zahrají, zrežirují atd. I když je to třeba s chybami, ale udělané s chutí. U většiny souborů mi chybí humor a satira. Některé věci vidí příliš černě. Vždyť tohle divadlo dělají mladí a mezi nimi by o legraci neměla být nouze. Ovšem u profesionálů je to stejné.

Kada souborů v poslední době sahá po textech klasiků a upravuje je, experimentuje s nimi. Jak se na to díváte?

Podle mne je to módní záležitost. Jak už jsem řekl, dávám přednost autorskému divadlu. Každé klasické divadlo má zůstat v té formě, v jaké bylo napsáno. Neříkám, že se nemá aktualizovat, ale v režijní formě.

hledá se tvář

Když jsem jezdil po krajských přehlídkách a s dalšími kolegy vybíral představení pro letošní ŠP, uvědomil jsem si, že mám vyjimečnou možnost pokusit se podat jakýsi celistvější obraz autorských netradičních divadel v Čechách a na Moravě. Málokomu se podaří vidět za měsíc přes padesát představení. Co jsem tedy vybíral? Zejména velkou různorodost. Neexistuje výraznější divadelní konvence. Neuspěl jsem při hledání "společného tématu". Jediný motiv, který jsem zaznamenal vícekrát /5x/, bylo maskování ve smyslu maska = způsob lidské /společenské/ existence, tedy námět, zpracovaný již před několika lety např. v Hanáckém divadle. Dál nechám mluvit malou statistiku, jejíž kategorie jsou často nejasné ohraničeny. /Součty nejsou vždy úplně, protože mnohá představení jsou prostě nezařaditelná/.

Základní dělení na "komedie" /tedy představení veselá a spíš k pobavení/ a "tragédie" /představení vážnější a víc k zamyšlení či poučení/

16 "komedií", 21 "tragédií".
Děj se odehrává "dnes" /a tady/ nebo "někdy dřív" /a někde/: 10 "dnes", 26 "někdy".

Text je vlastní nebo cizí?
28 vlastní, 15 cizí.

Herecký projev je "civilní" /též komentující, sdělovací na samonosnost textu, děje/ nebo "stylizovaný" /též zpracovaný, s větším nasazením/: 5 "civilní", 41 "stylizovaný".

Scéna je "abstraktní" /bez konkrétních znaků nebo s vícevýznamovými prostředky/

nebo "určena konkrétními znaky" /např. stůl + polítrky = hospoda/: 26 "abstraktní", 11 "konkrétní".

Statistika tedy praví, že převažují taková představení: spíš vážná, z historie nebo bez časového určení, s vlastními texty, s důrazem na herecké provedení a na abstraktní, neurčitě scéně. Dovolím-li si další kategorizaci představení podle kvality: 10 propadáků, 25 průměrných a 13 výborných či inspirativních, ukáže se, že oněch 13 nejlepších se ve čtyřech případech shoduje s výše uvedeným statistickým modelem naprosto, dalších pět se odchyluje v jednom znaku a zbylé čtyři ve více znacích.

Další statistické pohledy: zápletková komedie 3x, parafráze /zpracování předlohy z nadhledu/ 4x, výrazná úprava klasického textu 4x, recese 4x, pověsti, mýty, báchorky 6x, muzikál, hra se zpěvy 7x, montáž, koláž 10x, satira 10x, charakterové drama /konflikty vznikají střetem různých charakterů nebo vývojem jednoho/ 19x. Je mi jasné, že význam takovéhle statistiky je pramálo a právě proto bych chtěl mezi účastníky ŠP vyhlásit pátrací akci: Hledá se tvář autorského netradičního divadla 80. let. Kdo ji uvidí, ať ji ihned ohlásí! /Ale ať se proboha nebere vážně./

O. Kužilek

Šrámkův 1982

program — Písek

středa 2. 6. - ZK JITEX

- 17.00 - vernisáž výstavy Poezie ve fotografii
- 18.00 - slavnostní zahájení
- 18.20 - Kolektiv Brno - Aurora
- 19.00 - Mimosa Praha - Klokotání
- 19.50 - Kolektiv Brno - F. Šrámek v úpravě Kolektivu Měsíc nad řekou
- 21.30 - zahajovací večírek - diskotéka
- 22.15 - film /kino Svět/

čtvrtek 3. 6. - ZK JITEX

- 9.30 - 12.30 - odborný seminář
- 13.30 - 14.30 - Orfeus VÚ Žatec - L.I. Brežněv, Malá země
- 14.30 - 16.30 - diskuse o představení
- 16.30 - 18.00 - Studio O2 Česká Třebová - W. Shakespeare - A. Gregor: Šejkspír ve studiu
- 19.00 - 20.00 - Divadlo Střípek České Budějovice - Slečna selka (dle Puškina)
- 20.15 - 21.45 - Vizita Praha - Srslení
- 22.00 - 23.30 - Anfas Černošice - Theseus
- do 02.00 - klub ŠP

pátek 4. 6. - ZK JITEX

- 9.00 - přijetí na MěNV
- 9.30 - 13.30 - odborný seminář
- 14.30 - 14.50 - Ciotky Český Těšín - Nel
- 15.00 - 17.00 - diskuse o představení
- 17.00 - 18.00 - DK Jirásek Česká Lípa - Sen královice Hamleta
- 19.00 - 20.30 - Divadlo X Brno - B. Brecht, Z. Čecháček: Hovory na útěku
- 21.00 - 22.30 - Teatrzyk Český Těšín - Macbeth
- 22.40 - 23.10 - Skupina Vpřed divadla Sklep SSM ČVUT Praha - L. Váček: A budeš hodný
- 23.15 - film
- do 02.00 - klub ŠP

sobota 5. 6. - ZK JITEX

- 9.30 - 11.00 - odborný seminář
- 11.00 - 13.00 - diskuse o představeních
- 14.30 - 16.30 - Nedivadlo - Haprdáns neboli Hamlet princ dánský ve zkratce
- 16.30 - 18.00 - seminář dr. Vyskočil
- 19.00 - 21.00 - Teatro Art Imagem, Porto, Portugalsko - F. Costa: O žebřákovi, který touží být klaunem
- 21.00 - 22.10 - Studio PH Hradec Králové - Dörová, Černý, Bělík: Symposium o stavu české kulturnosti.
- 22.30 - 23.00 - diskuse o představení
- 23.00 - 02.00 - závěrečný večírek - diskotéka

neděle 6. 6. - ZK JITEX

- 9.30 - Divadlo na Provázku - Mladé studio - Hry a hříčky
- slavnostní zakončení a vystoupení hosta ŠP

představujeme

Řídící štáb

Dr. Miroslava M o u č k o v á ved. odd. kultury ČÚV SSM
Vlasta H o f m a n n o v á odd. kultury ÚV SSM
Oldřich K u ž í l e k dramaturgie
Vítězslava Š r á m k o v á Ústav pro kulturně výchovnou
činnost

Organizační štáb

Václav V o l f čestný předseda
Vratislav M ě c h u r a předseda OV SSM
Václav J e d l i č k a tajemník OV SSM
Jana P ř í v ě t l i v á hospodářka OV SSM
Julius G r a u s člen dramaturgické komise
Alžběta H o u s k o v á inspektor ONV Písek
Ladislav K ř í ž místopředseda ONV
Věra Ž á k o v á MĚNV Písek
Ladislav R a d o c h ředitel OKS
Zdeněk T e s k a ředitel Klubu pracujících Jitex Písek
Richard R o t h b a u e r ředitel Stálé divadelní scény
Vlastimil R e i n i š ředitel Čedoku Písek
Ivan N a d b e r e ž n ý ÚV Písek

Lektorský sbor

arch. Jiří B e n d a Praha
Dr. Petr P a v l o v s k ý Praha
Dr. Ivan V y s k o č i l Praha
Dr. Vladimír J u s t Praha
Milan C i k á n e k UKVČ
Dr. Vítězslava Š r á m k o v á UKVČ
inž. Jaroslav Č e j k a
Oldřich K u ž í l e k
Zdeněk Č e c h á č e k poradní sbor
Jan V e d r a l DÚ Praha
Vlasta H o f m a n n o v á ÚV SSM

trocha scénografie

nikoho nezabije ...

Z ničeho nic, dostanete otázku. Co můžete napsat o scénografii? Následuje překvapení a dotaz. Hned, a pro účastníky Šrámkova Písku? Odpověď je strohá - ano. Situace je tedy dána a nezbývá, než začít přemýšlet, psát a v duchu si klást další otázky a odpovídat si na ně. To je pro scénografa zvyklého vyjadřovat se kresbou trochu složitější.

Nebudeme si vysvětlovat definice, co jest scénografie, (Např. na můj dotaz u dramaturga tohoto festivalu O. Kužilka jsem dostal tuto odpověď. "Scénograf? Ty neumiš řecky?" a potom tiše dodal "je to přece kreslič scén, ale nesmí se jim to říkat". Řekl jsem si znovu, kam se ztratil výtvarník kostýmů, který tvoří nedílnou součást scénické výpravy. Ale my si rozumíme, že scénografem je dnes myšlen i on), ale zkusíme si říkat, jak se projevuje v naší divadelní práci. Jak s tímto pojmem spolupracujeme, zápasíme, diskutujeme, prohráváme a někdy i vítězíme. V první řadě si řekneme, že dobrý scénický tvar je syntetický výsledek spolupráce několika uměleckých složek - režiséra, dramaturga, scénografa, choreografa atp. a někdy i herců. Mnohem zajímavější je však proces vlastního tvůrčího zrodu inscenace. Zde záleží na velké citlivosti při spolupráci. Tak a konečně jsme u jednoho z nejdůležitějších aspektů tvorby divadelního představení a můžeme si ohlížet povídat o tom, co se někdy nedaří - jak by měl ke spolupráci přistupovat scénograf.

Vsuvka první

Začíná představení. Paní v modrém šustáku nám uškube kontrolní útržek a my spočíváme v plyšových sedadlech. Zvedá se opona a okazalá scéna, která je dokončeným tvarem po stránce výtvarné, už nepotřebuje ani herce. Herec však bohužel přichází a nastává jeho boj o diváka, který byl již předem uveden a nasycen jinou atmosférou. A herec volá: "Já jsem tady ten hlavní". Tady si scénograf vydobyl místo na slunci a "zlí herci" mu kazí "jedinou podívanou" - nestalo se vám to taky někdy? Konec vsuvky první.

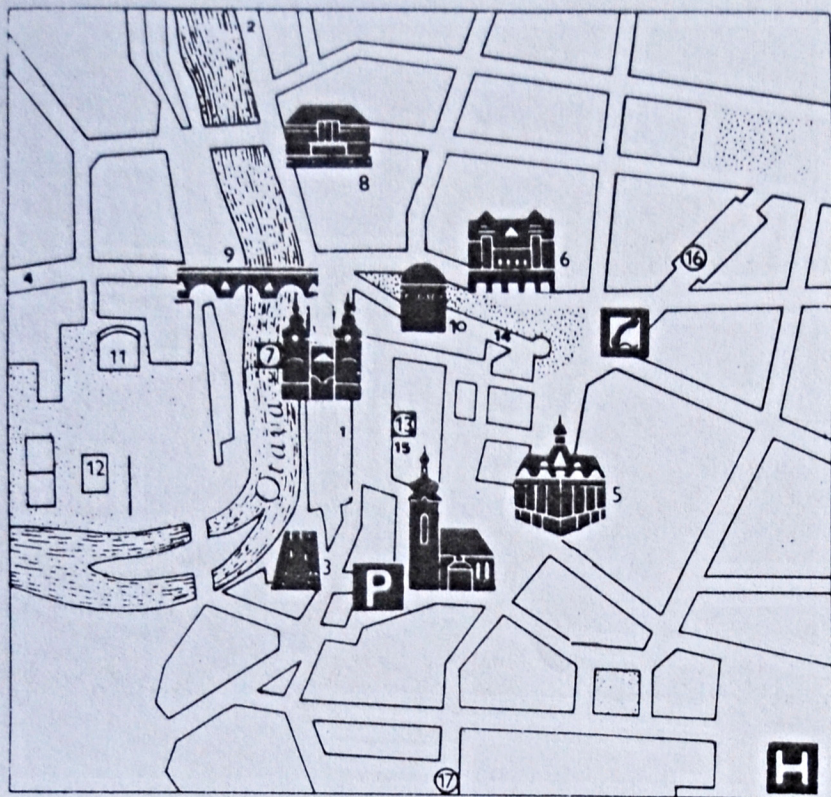
Začínáme vymýšlet inscenaci. Na této konspirační poradě je přítomen i scénograf. Ano, konečně režisér a dramaturg prozradili svůj záměr, prostě řekli, jak to skutečně myslí. Všichni začnou diskutovat, někdy se hádat, přicházejí s doplňujícími tvůrčími nápady, které jsou v zápětí rozcupovány a opět se vrší další a další, takže unavení a zavaleni informacemi odcházejí, aby se poprali sami se sebou. Jdou domů a vědí, že je to ping-pong bez pádu míčku na zem, kdy smeč se dává až při zvednutí opony a pak jde o to, jestli půjde do sítěky nebo na stůl. Scénograf přichází domů a v jeho hlavě ...

Vsuvka druhá

pokračování přístě.

architekt Jiří Benda
scénograf Šrámkova Písku

Písecká mozaika

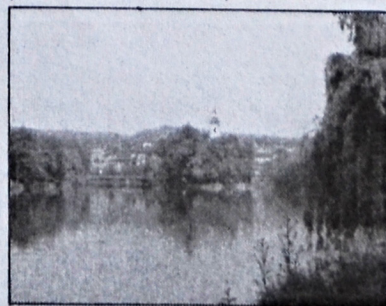

1. Hotel U tří korun / 2. K hotelu Sport / 3. Putimská brána / 4. K ubytovně pod lesní školou / 5. Interhotel Otava / 6. Městské divadlo, Divadelní klub / 7. Hrad (Okresní muzeum) / 8. Klub pracujících Jitex / 9. Starý most / 10. Palackého sady / 11. Sportovní stadion / 13. Čedok / 14. Restaurace U Reinerů / 15. Mléčný bufet / 16. Autobusové nádraží / 17. K nádraží ČSD /

Královské město Písek leží na 49°18'21" severní šířky a 31°48'41" východní délky od ostrova Ferra ve výši 365 m. Písek vznikl původně jako osada na levém břehu Otavy v blízkosti brodu, přes který směřovaly pravěké a předověké cesty od Šumavy do středních Čech. První písemná zpráva o městě Písku je z r. 1252. Z téže doby pochází Královský hrad a Kamenný most. Město, jemuž dala jméno rýžoviště zlata z písku, prosperovalo a bylo zpočátku obdařováno panovnickou přízní a mnohými privilegii. V husitské době stálo město na jednom z četných míst tohoto pokrokového hnutí. Odboj Písku proti Habsburkům v 16. století měl za následek odnětí výsad a majetku a v období pobělohorském bylo město zčásti zničeno a ozebračeno.

Teprve koncem 18. století přináší opět městu rozkvět pokračující národním obrozením a dalším hospodářským rozvojem koncem 19. století. Bohaté jsou architektonické památky města, stejně jako národní a kulturní tradice. S Pískem jsou spojena jména Fr. Lad. Čelakovského, Adolfa Heyduka, Antonína Sovy, Lad. Stroupežnického, Karla Klostermanna, Fráni Šrámka, Leoše Janáčka, Otakara Ševčíka, Mikoláše Alše a j. Bohatý kulturní život dokumentují i velké kulturní akce jako Písecká nocturna, Šrámkův Písek, Interpretační soutěž ČSR mladých houslistů a violoncellistů a celostátní semináře filmových klubů.

Citát

Noviny se skládají z redakce, kde se noviny píšou, z tiskárny, kde se sázejí a tisknou, a z administrace a expedice, kde se prodávají a rozesílají. Na první pohled je to docela jednoduché, ale ve skutečnosti oplývá toto rozdělení spleťmi nejasnými vztahy. Například redakce žije v pevném přesvědčení, že ona dělá noviny, a že by to mohl být nejčtenější list na světě; není-li ve všech rukou, je to ovšem chyba administrace, která nedovede najít cestu k té spoustě možných čtenářů.

(Karel Čapek, Jak se co dělá)

A LÉTA BĚŽÍ VĀŽENÍ

I. Šrámkův Písek se uskutečnil v říjnu roku 1957 jako ústřední kolo divadelní činnosti dětí a mládeže. Byl součástí tehdejší STM. Byla to zdařilá obdoba Jiráskových Hronovů. Vystoupení 16 kolektivů předložilo k úvaze smysl amatérského divadla. 1. a 2. cenu si odvezly soubory z Brna a Nitry.

II. Šrámkův Písek v roce 1958 šel stejnou cestou. Vítězství si odnesl soubor z Myjavy. Začal vycházet Zpravodaj.

III. Šrámkův Písek šel stále ještě stejnou cestou, tentokrát zvítězilo Lidové divadlo z Plzně. V roce 1959 byl na přehlídce uveden rovněž "Měsíc nad řekou" Fráni Šrámka.

IV. Šrámkův Písek v roce 1960 trochu zrozařil a konal se jen jako přehlídka souborů. Ukázal však nový směr. Započal odliv mladých lidí z tradičního divadla k malým jevištním formám. Umělecké ceny dostaly soubory z Brna, Vysokého Mýta a divadélko Oko z Popradu.

V. Šrámkův Písek v roce 1961 již měl převahu v malých jevištních formách a tyto se pokoušely hledat svůj vlastní výraz. Hlavní ceny byly uděleny souborům z Českých Budějovic, Vysokého Mýta a souboru gymnázia Praha 1.

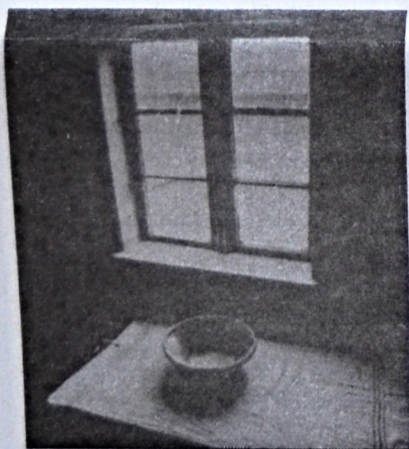
informace

Stravování účastníků zajišťeno: Hotel Bílá růže, Restaurace u Reinerů, Mléčný bar na Leninově náměstí a Restaurace ZK Jitex vás zvou do svých pohostinných prostor. Zde všude platí stravenky.

Redakce Zpravodaje Šrámkova Písku má vchod z parkoviště za budovou ZK Jitex a je řádně označena. Příspěvky vítány! Nenechte se odradit zamčenými dveřmi. V tomto případě jsme v terénu a zkuste to jindy.

Projekce filmů dle programu se konají v kině Svět.

Klub ŠP otevřen denně po posledním představení v prostorách hudebního salónku na balkóně velkého sálu. Hudební nástroje s sebou!

POEZIE

VE FOTOGRAFII

Důstojným doplňkem XXV. Šrámkova Písku je tradičně již XII. ročník celostátní fotografické soutěže "Poezie ve fotografii". Ze 163 autorů, kteří obeslali soutěž 856 fotografiemi, vybrala odborná porota pod vedením Prof. J. Šmoka z FAMU 112 fotografií soustředěných do dvou výstavních kolekcí. Jedna kolekce bude představena v zahajovací den přehlídky jeho návštěvníkům v prostorách ZK Jitex.

XXV. ŠRÁMKŮV PÍSEK, zpravodaj národní přehlídky divadel malých jevištních forem v rámci Celostátního festivalu zájmové umělecké činnosti na počest 65. výročí VŘSR a III. sjezdu SSM ve dnech 2. - 6. 6. 1982 v Písku. Hlavní pořadatel Český ústřední výbor SSM spolu s MK ČSR, MŠ ČSR, JČ KNV České Budějovice, ONV, OV SSM a Měst NV Písek, ZK Jitex a Stálá divadelní scéna v Písku za odborné spolupráce ÚKVV. Vydává tiskové středisko ŠP, vedoucí R. Doležalová, tiskne Palcát, tiskárna VÚ Písek. Vedoucí redakce I. Hruban, redaktori M. Grimmová, a P. Prchal, foto I. Procházka, přepis I. Vincencová. Náklad 300 výtisků. Povoleno odborem kultury ONV v Písku - č. pov. - kult.: - 496/82.